

Deklarujemy beneficjentom daleko idącą pomoc - mówi Prezes LGD

Szanowni Mieszkańcy obszaru działania LGD „Wstęga Kociewia”,

Po realizacji programu pilotażowego Leader+, byliśmy pełni nadziei na przyszłość. Były podstawy do optymizmu, w perspektywie dużo większe środki, za pomocą których planowaliśmy zmieniać nasze Kociewie. Współpraca samorządów, podmiotów gospodarczych i społecznych zaowocowała powstaniem Lokalnej Strategii Rozwoju. Powstanie własnego biura naszej Fundacji przyczyniło się do znacznego przyspieszenia wdrażania LSR, okrzepiliśmy organizacyjnie, nabraliśmy doświadczenia, staliśmy się awangardą wśród Lokalnych Grup Działania.

Szybko zdaliśmy sobie jednak sprawę, że nie wszystko zależy od nas samych. Skomplikowane procedury, zasada refundacji, duża bezwładność w podejmowaniu decyzji ze strony Ministerstwa Rolnictwa spowodowały, że poziom entuzjazmu znacznie się obniżył.

cd. na str. 2

Zdecydowaliśmy, że należy sprawę nagłośnić i spróbować przekonać osoby decyzyjne do zmian w programie Leader. Mój list w obronie Lidera, a także list do parlamentarzystów zasygnalizowały problem. Uzyskaliśmy także wsparcie innych grup. W całej Polsce toczy się dyskusja na temat uproszczenia procedur i zmian w realizacji programu.

M. Śledź

Mam pewien niedosyt

Dowiedz się dlaczego Przewodniczący Rady Programowej odczuwa niedosyt.

Zbliża się do końca 2010 rok. To dobry czas na podsumowanie tego co za nami. Jako Przewodniczący Rady Programowej LGD Wstęga Kociewia mam mieszane uczucia. Z jednej strony jestem bardzo zadowolony z pracy Rady Programowej. Na żadnym ze spotkań nie było problemów z frekwencją, a sama nasza praca przebiegała w milej, pracowitej atmosferze. Byliśmy dobrze przygotowani do oceny złożonych wniosków. Za nami pewne doświadczenia z roku 2009, a dodatkowo wiosną uczestniczyliśmy w szkoleniu, którego tematyka była nam bardzo przydatna w późniejszej pracy.

P. Laniecki

cd. na str. 2

Pierwsze spotkania z programem Leader

Rozmowa z Marią Taraszkiewicz - Gurzyńską, nowo wybraną Burmistrz Miasta i Gminy Gniew

Mija 5 rok od powołania do życia Lokalnej Grupy Działania Wstęga Kociewia. Dla mnie, jako nowo wybranej Burmistrz Miasta i Gminy Gniew, będą to pierwsze spotkania z wdrażanym przez nią programem Leader, któremu Gmina Gniew i jej mieszkańcy wiele zawdzięczają.

cd. na str. 3

Zrywamy kłódki z drzwi świetlic wiejskich!

Co zrobić, żeby świetlice wiejskie nie były tylko ładnymi budynkami w naszej miejscowości wykorzystywanymi głównie do organizacji zebrań wiejskich i wesel? Odpowiedź wydaje się prosta. Zorganizować „jakieś fajne zajęcia”.

cd. na str. 6

LEADER łatwiejszy - zmiany w przepisach

Oceńcie czy wszystkie zmiany są korzystne dla beneficjentów

W trakcie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wprowadzane zostały zmiany mające ułatwić realizację operacji.

Pierwsze nabory na tzw. „małe projekty” ujawniły szereg niedociągnięć programu prowadzących niekiedy do absurdalnych sytuacji na linii wnioskodawca - instytucje wdrażające.

Na szczęście, dzięki działaniu środowisk związanych z wdrażaniem Lidera Ministerstwa Rolnictwa wprowadziło pierwsze zmiany mające ułatwić życie beneficjentów.

cd. na str. 2

Miejsca i ludzie - czyli kto komu ciąży ku rozbiórce lub pomaga wdrapać się na Parnas

Rozmowa z Jarosławem Wojciechowskim, pracownikiem Lokalnej Organizacji Turystycznej KOCIEWIE.

- Po raz drugi LOT KOCIEWIE podjęło się wykonania zadania zleconego przez LGD Wstęga Kociewia. Co było tegorocznym przedmiotem Waszych badań?

cd. na str. 5

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY
NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH:
EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Deklarujemy beneficjentom daleko idącą pomoc

cd. ze str. 1

Mimo dużych trudności jestem przekonany, że zrealizujemy program. Realizacja programu zgodnie z duchem Leadera zależeć będzie od działań Ministerstwa i instytucji wdrażającej. W moim przekonaniu istotą Leadera są tzw. małe projekty. To one mają zmienić oblicze polskiej wsi, mają pomóc w budowie społeczeństwa obywatelskiego. Jako partnerzy tworzący Lokalną Grupę Działania będziemy mogli być zadowoleni, gdy w całości wykorzystamy przeznaczone na nie środki.

Deklarujemy beneficjentom daleko idącą pomoc na wszystkich etapach realizacji projektów w ramach programu Leader, od momentu aktywizacji środowiska, aż po wnioski o płatność. Mamy nadzieję, że dostrzegacie Państwo naszą determinację i jest ona także dla Was dodatkowym czynnikiem motywującym.

*Mariusz Śledź,
Prezes Zarządu LGD Wstęga Kociewia*

LEADER łatwiejszy - zmiany w przepisach

cd. ze str. 1

Najważniejsze zmiany w „małych projektach” to:

Było	Jest	Uwagi
Wkład własny beneficjenta na poziomie 30%: - do 10% praca i usługi świadczone nieodpłatnie - pozostała część – środki finansowe	Wkład własny beneficjenta na poziomie 30% - dopuszcza się cały wkład własny w postaci „wkładu niepieniężnego” - praca i usługi świadczone nieodpłatnie - udostępnienie ziemi, nieruchomości, sprzętu lub surowców	Wielki plus! Dzięki takiemu rozwiązaniu otwierają się szanse przed małymi organizacjami i osobami fizycznymi, dla których kapitałem są ludzie i ich praca
Konieczność przedstawiania 3 ofert na wszystkie pozycje budżetowe	Wymagane 3 oferty tylko na pozycje „nietypowe” i powyżej 3500 zł netto na specjalnym formularzu	Nie musimy przedstawiać ofert na zakupy warte przysłowiowe „kilka złotych”, jednak oferty powyżej 3500 zł muszą być przedstawione ściśle wg. instrukcji
Kopie dokumentów za zgodność z oryginałem może potwierdzić wystawca, notariusz lub gmina, bądź pracownik Urzędu Marszałkowskiego	Kopie dokumentów za zgodność z oryginałem może potwierdzić również pracownik LGD	Dzięki temu rozwiązaniu możliwe jest potwierdzenie dokumentów w momencie składania wniosku w biurze LGD
Forma „finansowania wyprzedzającego” – do 20% środków kwalifikowanych można było otrzymać „na start”	Wprowadzono „zaliczkę”: - wyłącznie na koszty inwestycyjne (do 20% tych kosztów) - konieczność gwarancji bankowych na 120% wartości zaliczki	Jedyna zmiana na minus – w zasadzie pozbawia beneficjentów możliwości otrzymania środków przed rozpoczęciem realizacji projektu

W najbliższym czasie liczymy na kolejne ułatwienia tak, by „małe projekty” zgodnie ze swoją pierwotną ideą, stały się narzędziem do aktywizacji społeczności lokalnych, a nie sprawdzianem ze znajomości przepisów, cz wręcz konkursem absurdów.

Maciej Kumor

Mam pewien niedosyt

cd. ze str. 1

Z drugiej strony mam pewien niedosyt gdyż oczekiwałem, że jako Rada Programowa będziemy mieli więcej pracy. Liczyłem na to, że do biura naszej fundacji wpłynie więcej wniosków, i że dużo więcej projektów będzie można na naszym tczewskim Kociewiu realizować. Poszczególne samorządy będące partnerami LGD Wstęga Kociewia złożyły projekty na działanie Odnowa Wsi i tu pieniądze będą wykorzystane. Znacznie mniej niż w pierwszym naborze wpłynęło wniosków na tzw. małe projekty, to jest z dofinansowaniem maksymalnie 25 tys. zł. W myśl założeń programu Leader to właśnie małe projekty miały pomóc w realizacji najróżniejszych ciekawych pomysłów i inicjatyw. To te projekty miały budować ducha społeczeństwa obywatelskiego, miały pokazać naszym mieszkańcom często z najmniejszych wiosek, że istnieje możliwość realizacji swoich marzeń i pomysłów.

Bardzo rozbudowana, sformalizowana i uszczegółowiona procedura składania wniosków okazała się skuteczną barierą zniechęcającą czy wręcz odstraszającą potencjalnych wnioskodawców. Skoro nawet wnioski składane przez samorządy i ich jednostki miały problemy z przejściem przez kolejne etapy procedury, to nie ma się co dziwić, że osoby fizyczne czy stowarzyszenia nie chcą składać wniosków. Obawiam się, że jeżeli procedura nie zostanie uproszczona to perspektywy w tej materii nie będą najlepsze.

Chciałbym podkreślić bardzo dobrą współpracę z Zarządem LGD Wstęga Kociewia oraz kierownikami i pracownikami biura naszej fundacji. Nasze częste kontakty sprzyjały dobrej pracy Rady Programowej. Dziękuję również kolegom wójtom i burmistrzom z poszczególnych gmin za okazywaną pomoc oraz goszczenie nas na kolejnych posiedzeniach w różnych miejscowościach na terenie powiatu tczewskiego.

*Piotr Laniecki,
Przewodniczący Rady Programowej LGD Wstęga Kociewia*

KALENDARIUM 2010

Najważniejsze wydarzenia:

- 19.01. - podpisanie umowy na „funkcjonowanie” na 2010
- 23.03. - posiedzenie Zarządu
- 12.05. - posiedzenie Komisji Rewizyjnej
- 21.05. - posiedzenie Zarządu
- 21.05. - obrady Zgromadzenia Partnerów
- 21.05. - konferencja ewaluacyjna
- 01.06. - podpisanie aneksu do umowy „ramowej”
- 21, 22.06. - szkolenie członków Rady Programowej
- 24.06. - publikacja Biuletynu 3
- 24.06. - publikacja Informatora dla beneficjentów
- 28.06. - posiedzenie Zarządu
- 30.06. - złożenie wniosku o płatność za I-sze półrocze
- 03.08. - podpisanie Aneksu do umowy „ramowej”
- 03.08. - podpisanie aneksu do umowy na „funkcjonowanie” na 2010
- 10.08. - posiedzenie Zarządu
- 25.08. - 15.09. - spotkania aktywizujące na obszarze LSR
- 18.09. - Dzień Leadera w ramach Jarmarku Opaleńskiego
- 06.10. - obrady Rady Programowej
- 18.10. - obrady Rady Programowej
- 02.11. - obrady Rady Programowej
- 10.11. - złożenie w UM wniosku o przyznanie pomocy na 2011
- 30.11 - 8.12. - szkolenie potencjalnych beneficjentów
- 2.12. - 9.12. - szkolenie lokalnych liderów i animatorów
- 15.12. - posiedzenie Zarządu
- 28.12. - spotkanie sieciowe wnioskodawców
- 30.12. - publikacja Biuletynu 4 LGD Wstęga Kociewia

*Marek Modrzejewski,
Kierownik Biura LGD*

Pomorskie w Unii
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
www.woj-pomorskie.pl

Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
ul. Okopowa 21/27 80-810 Gdańsk
siedziba Departamentu: ul. Augustyńskiego 2
tel. 58 326 86 50 fax 58 326 86 73

e-mail: dprow@woj-pomorskie.pl www.dprow.woj-pomorskie.pl

Nowo wybrani włodarze gmin podsumowują i planują

Dotychczas współpraca samorządów powiatu tczewskiego zrzeszonych w fundacji LGD Wstęga Kociewia układała się bardzo dobrze. Mimo różnicy zdań zawsze udało się wypracować kompromis.

Do tej pory z programu Leader ubiegaliśmy się o dofinansowanie na remont świetlicy w Czatkowach oraz przebudowę świetlicy wiejskiej w Dalwinie. Zadanie pn. „Aktywizacja życia kulturowego – wyposażenie świetlicy wiejskiej i placu zabaw w miejscowości Czatkowy” przeszło pozytywnie wszystkie etapy oceny i jest w trakcie realizacji. Całkowity koszt zadania wynosi 66 982 zł., z tego kwota dofinansowania wynosi 41 178 zł. W tym roku złożyliśmy wniosek na zadanie pn. Aktywizacja życia kulturowego – przebudowa świetlicy wiejskiej i boksów garażowych w Dalwinie. Projekt uzyskał średnią ocenę punktową 52,29 i tym samym znalazł się na pierwszej pozycji na liście rankingowej ocenionych operacji. Obecnie wniosek został przekazany do DPROW, gdzie przejdzie kolejne etapy oceny. Całkowity koszt projektu opiewa na kwotę 677 979,30zł w tym kwota dofinansowania to 344 916zł.

Jako Wójt Gminy Tczew w dalszym ciągu będę chciał ubiegać się o dofinansowanie dla projektów społecznych zarówno z Leadera jak i innych programów. W chwili obecnej nie mogę jednak wskazać konkretnych zadań jakie będą realizowane, gdyż ustalę z mieszkańcami Gminy jakie są ich największe oczekiwania w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz dorosłych, integracji społecznej oraz w zakresie kulturalno – rozrywkowym. Te najbardziej pilne potrzeby będą przekładane na konkretne zadania.

Dzisiaj wiem, że potrzebne są nowe świetlice wiejskie w miejscowości Rukosin i Czarlin. Trzeba również wyremontować świetlicę wiejską w Śliwinach. Brakuje nowych miejsc zabaw, sportu i wypoczynku. Na niektóre z tych zadań będziemy ubiegać się o dofinansowanie z programu Leader.

Roman Rezmerowski, Wójt Gminy Tczew

Mając w perspektywie rok 2011 jako Wójt Gminy Morzeszczyn mam pewne plany związane z kolejnymi terminami naboru wniosków. 29 listopada 2010 podpisałem w Gdańsku umowę z Marszałkiem Województwa Pomorskiego na realizację rozbudowy i modernizacji świetlicy wiejskiej we wsi Lipia Góra. Wartość projektu to ponad 550 tys. zł. Zadanie to będzie realizowane w ramach działania „Odnowa i Rozwój Wsi” prowadzonego przez Samorząd Województwa Pomorskiego. W styczniu 2011 zamierzamy złożyć również wniosek do tej instytucji na budowę wodociągu we wsi Gąsiorki w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”

Jeżeli chodzi o konkursy ogłaszane przez LGD Wstęga Kociewia to zamierzamy jako gmina złożyć wniosek na stworzenie terenu rekreacyjnego we wsi Nowa Cerkiew. Wartość tego projektu oceniam na około 120 tys. zł. Ma on łączyć funkcje placu zabaw z miejscem do odpoczynku i rekreacji. Z kolei w ramach małych projektów mamy w planach stworzenie i wydanie albumu, który dokumentowałby historię gminy na starych fotografiach.

Piotr Laniecki, Wójt Gminy Morzeszczyn

Mineło już kilka lat od kiedy za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania Wstęga Kociewia w gościnnych progach kociewskiej społeczności Powiatu Tczewskiego zawiązał unijny program Leader. Społeczeństwo entuzjastycznie nastawione na wszelkie nowości, zwłaszcza te w których rysowała się perspektywa pozyskania środków finansowych pozwalających zmniejszyć dystans do krajów starej Unii, w sposób ochoczy wzięło się do pracy, przelewając burzę myśli na formularze wniosków pierwszej edycji Programu. Rzeczywistość okazała się niestety nieco mniej przychylna, przeciwstawiając społeczny entuzjazm bezlitosnej biurokracji, czasami również czyjejś nadgorliwości w interpretowaniu przepisów, skutecznie zniechęcając większość tych, którzy z ogromnym zapałem przystąpili do pierwszej edycji. Efektem jest o wiele mniejsze zainteresowanie beneficjentów tak małych projektów w drugiej edycji. Co prawda w tym przypadku mieszkańcy gminy Subkowy stanęli na wysokości zadania, składając największą ilość wniosków jednak o wiele za mało niż było możliwe. Nie obce są im w tej chwili obawy aby sprostać biurokratycznym wymogom instytucji wdrażającej, w trakcie realizacji oraz podczas rozliczania projektu ale miejmy nadzieję, że dla dobra rozwoju społeczeństwa obywatelskiego a jednocześnie dla prawidłowej realizacji programu, ktoś z zasiadających wyżej wyciągnie odpowiednie wnioski, co skutecznie zachęci społeczność do uczestnictwa w kolejnych edycjach.

Z takimi problemami nie spotkały się zaprawione w pozyskiwaniu środków samorządu gminne i miejskie – gminne Powiatu Tczewskiego, ponieważ dla nich program a ściślej mówiąc działanie „Odnowa i rozwój wsi” można powiedzieć jest mniej skomplikowany od wielu innych. Relatywnie duża ilość środków finansowych sprawia, że łatwiej jest je pozyskać z LGD niż z innych instytucji wdrażających. W gminie Subkowy do chwili obecnej udało się pozyskać środki na modernizację świetlicy wiejskiej w miejscowości Wielgłowy oraz na budowę rowerowego miasteczka ruchu drogowego w Subkowach. W kolejce na przyszłe edycje projektu stoją zadania w innych miejscowościach gminy, których mieszkańcy oczekują na realizację takich inwestycji jak remont i budowa świetlic wiejskich, zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę obiektów i urządzeń sportowo – rekreacyjnych, itp. Dzięki nim możliwe stanie się uczestnictwo mieszkańców w życiu społeczności, wykraczające poza mury własnego mieszkania, granicę własnej posesji, dawanie siebie innym, współdecydowanie o losach nas wszystkich.

Mirosław Murzydło, wójt Gminy Subkowy

Szanowni Państwo,

Funkcję Burmistrza Miasta i Gminy Pelplin mieszkańcy powierzyli mi w drodze demokratycznego głosowania po raz trzeci z rzędu. To ogromny zaszczyt, który motywuje mnie do działania na rzecz rozwoju mieszkańców całej naszej gminy. Wiele w naszej gminie zmieniło się w ostatnich latach, przede wszystkim dzięki funduszom unijnym. Dają one możliwość rozwoju nie tylko obszarów miejskich ale także terenów wiejskich. Zmniejszanie dysproporcji w jakości życia między miastem a wsią to jeden z głównych celów, jakie sobie stawiam kierując Gminą Pelplin. Dlatego tak ważne jest wykorzystanie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych właśnie dla wsi. Gmina Pelplin korzysta z możliwości wspierania działalności na wsiach poprzez realizowane inwestycje wspierane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Dużą szansę w ramach PROW daje program Leader, w

którym Gmina Pelplin uczestniczy od kilku już lat. W tym roku złożyliśmy do Leader'a wniosek o wsparcie inwestycji pod nazwą: „Rozwój kulturalny społeczeństwa wsi poprzez budowę Centrum Kultury Wiejskiej w Rudnie”. Zakres budowy przewiduje budowę sali świetlicowej, zaplecza socjalno – sanitarnego oraz budowę kotłowni. W ramach projektu ma zostać także zakupione wyposażenie do Centrum, dzięki któremu będzie mogło ono faktycznie pełnić swoją funkcję. Nasze plany związane z uczestnictwem w programie Leader nie kończą się na tej jednej inwestycji. W miejscowości Pomyje planujemy rozbudowę świetlicy wiejskiej oraz modernizację boiska. Istniejący budynek świetlicy jest bardzo mały i nie pozwala na wykorzystanie potencjału społecznego mieszkańców. W Kulicach przy wsparciu programu Leader chcielibyśmy zmodernizować zaplecze przy boisku sportowym. W planie jest budowa pomieszczeń sanitarnych, remont trybun czy wyposażenie boisk w urządzenia sportowe. Leader ma także zawiązać do Małych Walichnow, gdzie chcemy stworzyć teren rekreacyjny dla mieszkańców. Planowane jest ustawienie małego amfiteatru, zakup grilla czy poprawienie jakości infrastruktury typowo sportowej, w tym boiska do koszykówki.

Tak dalekosiężne plany to nie mrzonki bowiem Gmina Pelplin skutecznie pozyskuje środki pozabudżetowe. Przykładem jest chociażby wieś Rajkowy, gdzie zakończona została budowa kanalizacji, która była współfinansowana ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego.

W Lignowach Szlacheckich powstaje centrum rekreacyjne oraz budowane są dwa wodociągi, na które pozyskano pieniądze z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Ten sam program pozwolił na rozpoczęcie budowy centrum kulturalnego w Wielkim Garcu, a w przyszłym roku rozpoczniemy budowę skateparku w Rożentalu oraz kompleksu boisk przy Zespole Szkół w Rajkowach.

O tym jak ważne są środki unijne, nasza gmina pokazała w ciągu ostatnich trzech lat, kiedy to otrzymaliśmy szansę od Unii Europejskiej w postaci wielu programów pomocowych. Pelplin i okolice zmieniają się nie do poznania, zmieniają się na lepsze a programy typu RPO, PROW czy Leader wspomagają trwałą i długofalowy rozwój.

Andrzej Stanuch, burmistrz Miasta i Gminy Pelplin

Pierwsze spotkania z programem Leader

cd. ze str. 1

Dotychczas z tegoż programu udało się wyremontować świetlicę w Jeleniu, a także wdrożyć kilka ciekawych przedsięwzięć z puli tzw. małych projektów, takich jak m.in. „Szlak Dolnej Wisły na Nizinie Wąlicznowskiej - z tradycjami i ekologicznie, atrakcyjny turystycznie”, „Studio Radio Gniew.pl - aktywizacja i rozwój grup artystycznych”, oba zrealizowane przez Stowarzyszenie Centrum Aktywnych - Gniew. Na ocenę i miejmy nadzieję akceptację Urzędu Marszałkowskiego oczekuje również projekt dotyczący remontu świetlicy w Tymawie. W kolejce po „leaderowe” pieniądze stoi także Szprudowo, gdzie planowane jest wykonanie remontu świetlicy i budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego. Tęgo zadania dotyczyć też będzie prawdopodobnie kolejny wniosek Gminy Gniew złożony w ramach działania „Odnowa i Rozwój Wsi”.

Dobrze zdaję sobie sprawę z tego, jak wielkie są potrzeby mieszkańców Gminy Gniew w zakresie infrastruktury, ale także spraw społecznych. Wiem też, z iloma trudnościami głównie proceduralnymi zmagali się dotychczasowi wnioskodawcy programu. Niech jednak lista wymiernych rezultatów funkcjonowania Leadera na terenie powiatu tczewskiego, będzie zachętą dla nas wszystkich do podejmowania trudu pisania kolejnych wniosków. Liczę na dalszą aktywność i zaangażowanie mieszkańców, tak pojedynczych, jak i zrzeszonych w organizacjach pozarządowych i proszę o nie ustawnie w wysiłkach służących rozwojowi Gminy Gniew.

Maria Taraszkiewicz – Gurzyńska, Burmistrz Miasta i Gminy Gniew

Koordynator Gminny: Karolina Liebrecht
tel. 58 530 51 19
urząd@gmina-tczew.pl www.gmina-tczew.pl
Urząd Gminy Tczew
ul. Lecha 12 83-110 Tczew
godziny pracy: 7.30 - 15.30

Małe projekty czyli istota

W założeniu Leader miał być programem ukierunkowanym na aktywizację mieszkańców wsi. Poprzez działanie: małe projekty miały dać narzędzia i środki na realizację pomysłów niewielkich stowarzyszeń, a nawet grup nieformalnych. Dzięki niemu polska wieś miała zmieniać swoje oblicze duchowe i materialne. Mało było tak pięknie, a wyszło jak zwykle. Jednakże wola działania Kociewiaków okazała się silniejsza od biurokratycznych przeciwności. Chwała im za to.

Oto niektóre z inicjatyw.

www.dziendobry.pl – warsztaty dla młodzieży z tworzenia stron internetowych

Wnioskodawca: Gminna Biblioteka Publiczna w Morzeszczynie (nabór 2009)

Wartość projektu to 15 783, 63 zł, kwota dofinansowania to 11 003,04 zł.

Projekt realizowany jest przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Morzeszczynie. GBP prowadzi działalność na terenie gminy Morzeszczyn. Do dyspozycji mieszkańców jest biblioteka główna, dwie filie oraz punkt biblioteczny. Statystycznie co piąty mieszkaniec gminy jest czytelnikiem biblioteki. Oprócz statutowej działalności GBP realizuje projekty mające na celu aktywizację lokalnej społeczności oraz szeroko pojętą poprawę jakości życia na wsi.

Www.dziendobry.pl – to kolejny projekt realizowany przez GBP i skierowany do młodych mieszkańców gminy Morzeszczyn. Zakłada on przeszkolenie, w okresie od maja 2010 do kwietnia 2011 piętnastu osób, w zakresie budowania stron www. Do dyspozycji uczestników warsztatów są trzy, wyposażone w nowy sprzęt komputerowy stanowiska. Celem głównym projektu jest wyrównywanie szans młodzieży z obszarów wiejskich w sprawnym dostępie do informacji, poprzez szkolenie i zapewnienie bezpłatnej możliwości korzystania z Internetu. Bezpłatny dostęp do sieci biblioteka zapewnia wszystkim swoim czytelnikom od maja br.

Aga Trawczyńska, GBP Morzeszczyn

Integracja kobiet na wsi poprzez organizowanie warsztatów kulinarnych, spotkań integracyjnych i imprez kulturalnych dla mieszkańców z obszaru objętego LSR.

Wnioskodawca: Stowarzyszenie- Kociewskie Forum Kobiet.

Wartość projektu: 25 250 zł; wartość dofinansowania 19 000 zł.

Organizacja działa na rzecz rozwoju, aktywizacji i integracji mieszkańców wsi powiatu tczewskiego. Promuje kulturę, tradycje i dziedzictwo

kulturowe Kociewia oraz popularyzuje tradycje kulinarne regionu. Stowarzyszenie organizuje imprezy typu festiwal tradycji wielkanocnych, przegląd stołów bożonarodzeniowych, sympozjum kulinarne „O jeściu na Kociewiu”, a także zjazdy integracyjne w różnych wsiach i gminach powiatu i inne imprezy kulturalne. Działania te realizuje w oparciu o projekty, na które otrzymuje dotacje zewnętrzne. Stowarzyszenie jest członkiem Lokalnego Partnerstwa Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, LGD „Wstęga Kociewia”.

Krótki opis projektu : W ramach projektu zorganizowano cykl spotkań integracyjnych promujących lokalne tradycje i zwyczaje. W spotkaniach uczestniczyły kobiety skupione w Kołach Gospodyń Wiejskich z terenu pow. tczewskiego. Każde spotkanie odbyło się na terenie innej gminy. Na bazie świetlicy wiejskiej w Gogolewie zorganizowano kulinarne zajęcia edukacyjne dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Świetlica ta była także miejscem stałych spotkań KGW Gogolewo oraz różnych imprez kulturalnych takich jak „Niedziela Palmowa”, „Dzień Seniora”, „Wieczór Andrzejkowy” i inne. Działania te wpłynęły na aktywizację kobiet wiejskich, na wzrost świadomości kulturowej mieszkańców wsi z obszaru LGD, miały także na celu integrację międzypokoleniową.

Krzysztyna Gierszewska

III Festiwal Kultury Kociewskiej w Pelplinie- zwiększenie integracji lokalnego środowiska poprzez kultywowanie folkloru Kociewia i prezentację dorobku materialnego.

Wnioskodawca: Miejski Ośrodek Kultury w Pelplinie (nabór 2009)

Wartość projektu: 13 306 zł; kwota dofinansowania: 8 890 zł.

Miejski Ośrodek Kultury (MOK) jest samorządową instytucją kultury. Podstawowym celem Ośrodka jest włączenie społeczności Gminy Pelplin do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz jej współtworzenie przez organizację wydarzeń kulturalnych, edukację kulturalną, promocję kultury lokalnej i regionalnej, kształtowanie wzorców aktywnego uczestnictwa w kulturze, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego i zainteresowania sztuką.

III Festiwal Kultury Kociewskiej został zorganizowany w dniach 22-24 kwietnia 2010 roku. Działania festiwalowe obejmowały wykorzystanie lokalnych tradycji dla rozwoju Kociewia poprzez wystawy, prezentacje dzieł lokalnych twórców, prezentację gwary kociewskiej i występy zespołów folklorystycznych. W ramach Festiwalu odbyły się: wystawa prac twórców ludowych, sympozjum popularno-naukowe na temat kultury kociewskiej, konkurs gwary kociewskiej oraz liczne prezentacje artystyczne. W finałowym, trzecim dniu

Festiwalu odbyło się gotowanie potraw regionalnych oraz ich degustacja, plener malarski, a na scenie zaprezentowały się zespoły folklorystyczne z Kociewia.

Działanie, jakim był III Festiwal Kultury Kociewskiej wpłynęło na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie kultury regionu Kociewia. Festiwal wpłynął na rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Realizacja Festiwalu przyczyniła się do większego zaangażowania społeczności wiejskich na rzecz rozwoju zamieszkiwanych przez nie terenów. Cel osiągnięty został poprzez włączenie szerokiego grona osób i instytucji w przygotowanie i realizację działań festiwalowych. Zaplanowane działania festiwalu rozwinęły współpracę międzyludzką na poziomie lokalnym.

Iza Szweda, MOK w Pelplinie

Nasza historia – Nasza tożsamość – stworzenie miejsca pamięci ofiar 1939 – 1945 we wsi Lipia Góra

Wnioskodawca – Gmina Morzeszczyn (nabór 2009)

Wartość projektu – 16 289, 40 zł; kwota dofinansowania: 10 421,51 zł.

W ramach projektu we wsi Lipia Góra powstało miejsce pamięci ofiar 1939 – 1945 – tablica pamiątkowa wbudowana w kamień, chodnik z kostki brukowej oraz maszt na flagi. Wydana została również publikacja historyczna zawierająca biogramy osób – mieszkańców Lipiej Góry uwiecznionych na tablicy pamiątkowej. Na uroczystość z okazji odsłonięcia tablicy przybyło wielu krewnych oraz przedstawicieli rodzin tych osób. Goście z nieukrywaniem wzruszeniem uczestniczyli w tej uroczystości. Z dużym zainteresowaniem spotkała się wydana okolicznościowa publikacja. Poszukiwania faktów historycznych, dat, wydarzeń nie zakończyły się. Mimo zakończenia projektu cały czas ujawniane są nowe okoliczności wydarzeń z tamtych lat, odnajdują się krewni tragicznie zmarłych, fotografie. Mieszkańcy

Lipiej Góry pamiętają o swoich dawnych mieszkańcach, o czym świadczą często palące się przy tablicy znicze. Formalnie realizacja projektu zakończyła się, lada dzień spodziewamy się otrzymania dofinansowania, jednak wydaje się, iż zaczął on dalej żyć swoim życiem.

*Magdalena Tkaczyk,
koordynator programu Leader
na terenie Gminy Morzeszczyn*

Koordinatorka Gminna: Magdalena Frost

tel. 58 535 40 21, 695 751 224

e-mail.: rpi-kierownik@gniew.pl www.gniew.pl

Urząd Miasta i Gminy Gniew

Referat Promocji i Informacji, Plac Grunwaldzki 16/17, 83 - 140 Gniew

Godziny pracy: PN. – Wt. - 8.30-16.30 Śr.- 8.30-18.30 Czw. – Pt. - 8.30-.16.30

Leadera

Wesoła Stonoga na dwóch kółkach na Kociewiu
Wnioskodawca: Stowarzyszenie Wesoła Stonoga z Pelplina (nabór 2010)
Wartość projektu: 19 828 zł; kwota dofinansowania: 13 500 zł

Nasz projekt jest jak dobra sałatka. Jest złożony z wielu składników i ma wiele wartości. Składa się z licznych działań na rzecz dzieci niepełnosprawnych, które dzięki zakupowi rowerów będą mogły pełnie włączyć się życie lokalnej społeczności.

Rajdy rowerowe po najbliższej okolicy pozwolą im poznać uroki naszej małej ojczyzny i nauczą aktywnego spędzania czasu. A w zamian dzieci wraz z opiekunami opracują kilka tras wycieczek rowerowych wokół Pelplina. Efektem tej pracy będzie ulotka promująca owe trasy zarówno wśród mieszkańców naszej gminy jak i turystów. Zakończeniem projektu będzie wystawa dziecięcych prac plastycznych i fotografii.

Za nasz wielki sukces uznajemy pozyskanie tak wielu partnerów jak: gmina Pelplin, leśnictwo Bielawki, LOT Kociewie, Zespół Szkół nr 1, market Polo, Bank Spółdzielczy w Pelplinie oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pelplinie, którym za dotychczasowe i przyszłe wsparcie bardzo gorąco dziękujemy.

*Marzenna Modrzejewska,
koordynator projektu*

Regionalny zeszyt zabaw edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym
Wnioskodawca: Agnieszka Kumor, Tczewskie Łąki (nabór 2010)
Wartość projektu: 25 123 zł; kwota dofinansowania: 17 590 zł

Nauka przez zabawę, taki cel przyświeca projektowi, w ramach którego opracowany i wydany zostanie kociewski zeszyt edukacyjny dla dzieci. Wybrane zostaną ciekawostki dotyczące Naszego Regionu, które zaprezentowane w formie kolorowanek, układanek, dopasowywanek oraz podobnych zabaw przybliżą Kociewie najmłodszym. Dodatkowo powstanie atrakcyjna rysunkowa mapa Kociewia. Publikacja skierowana będzie zarówno do mieszkańców, jak i turystów.

Nad całością opracowania czuwać będzie zespół składający się z pedagogów, historyków, regionalistów, grafików.

Planuje się, że wydawnictwo ujrzy światło dzienne latem 2011 roku. Promocja wydawnictwa odbędzie się podczas imprez odbywających się terenie objętym LSR. Książki dystrybuowane będą przede wszystkim poprzez aktywne obiekty kultury na obszarze Wstęgi Kociewia (domy kultury, biblioteki, świetlice wiejskie oraz inne instytucje).

*Agnieszka Kumor,
Tczewskie Łąki*

Fotomigawki z życia Leadera

Poseidzenie Rady Programowej na zamku w Gniewie

Konsultacje samorządowe

Doradztwo dla Beneficjentów

Konferencja ewaluacyjna w Dzierżąźnie

Dzień Leadera w Opaleniu

Z Leaderem można zarobić pieniądze

Przykłady wniosków w działaniu „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”

Budowa zagrody rycerskiej
Wnioskodawca: Robert Nowakowski
Wartość projektu 122 000zł, kwota dofinansowania – 50 000 zł

Brać Rycerska Kerin prowadząc działalność w zakresie edukacji historycznej na terenie całego kraju w roku 2010 rozwija swoją ofertę budując gród rycerski. Będzie to założenie obronne według wzorów z XII/XIII wieku, w którym przedstawiciele Bractwa Kerin będą się zajmowali odtwórstwem historycznym. Oprócz pokazów historycznych z zakresu kultur starożytnych głównym tematem będzie nawiązanie do rodzimej tradycji a szczególnie regionu Kociewia. W grodzie będzie można skosztować potraw według starych babcinych przepisów, zobaczyć jak kowal wykuwa miecz, garncarz na kole garncarskim formuje misę a mincerz wybija pamiątkową monetę. W głównej chacie zaprezentujemy „żywą” wystawę, gdzie każdy będzie mógł ubrać zbroję legionisty rzymskiego, rycerza czy polskiej niezwycięzonej husarii.

Projekt zawiera budowę drewnianej palisady, wykopanie fosy i postawienie chaty głównej. Wartość projektu oszacowaliśmy na 100 tys zł, a zakończenie realizacji planujemy na listopad 2011 rok.

*Historyk Kerin,
Robert Nowakowski*

Mobilna przestrzeń rozrywkowo konsumpcyjna CK
Wnioskodawca: Spółdzielnia Animatorów "CK"
Wartość projektu: 309 324 zł; kwota dofinansowania: 152 650 zł

Operacja polega na stworzeniu oddziału firmy zajmującej się kompleksową organizacją imprez plenerowych na terenach wiejskich. Firmy posiadającej mobilny sprzęt gastronomiczny, sceniczny oraz zaplecze, pozwalający na szybką i samodzielną organizację festynów wiejskich oraz zabezpieczenie gastronomiczne dużych imprez masowych. Ponadto operacja zmierza do wspierania dorosłych w zakresie wypracowanych form zarobkowania dodatkowego i alternatywnego oraz do promocji zasobów kulturowych Kociewia.

Krzysztof Urban

**Masz pomysł?
Potrzebujesz środków?
Przyjdź ! Zadzwoń! Napisz !**

Napisali do nas i o nas

Szanowni Państwo

Brać Rycerska Kerin pragnie podziękować za wsparcie jakiego udziela nam LGD Wstęga Kociewia, z Panem Markiem Modrzejewskim na czele.

Realizując kolejne projekty wpływają Państwo na rozwój naszego regionu podnosząc jego atrakcyjność. Skutki są widoczne w wielu dziedzinach życia kulturalnego i gospodarczego...

Historyk Kerin, Robert Nowakowski

Koordinator Gminny: Magdalena Tkaczyk
tel.: 58 536 27 24 lub 19, wew. 14
e-mail: promocja@morzeszczyn.pl www.morzeszczyn.pl
Urząd Gminy Morzeszczyn
ul. 22 Lipca 4 83-132 Morzeszczyn
Godz. pracy: Pn. – Pt.- 7.30-15.30

Świetlica wiejska - centrum życia społecznego

Fakt czy mit?

Świetlica wiejska, tętniąca życiem od rana do wieczora i przez 7 dni w tygodniu to oczywiście ideał trudny do osiągnięcia. Ale czysta, ciepła i dobrze wyposażona oraz łatwo dostępna placówka jest w zasięgu lokalnych społeczności. Taki plan może urzeczywistnić się za sprawą programu Leader. Właściciele, czyli samorządy gminne mogą je remontować i wyposażać, a mieszkańcy wsi mający dobre pomysły mogą zdobyć pieniądze na realizację.

Ważne jest, że pośród mieszkańców zauważa się potrzebę wspólnego, ciekawego spędzania czasu. Dowodzi to, że świetlica wiejska nie jest przeżytkiem. Może być ważnym miejscem dla integracji lokalnej społeczności.

Oto niektóre przykłady inicjatyw samorządów gminnych:

Aktywizacja życia kulturowego – doposażenie świetlicy wiejskiej i placu zabaw w miejscowości Czatkowy
Wnioskodawca: Gmina Tczew (nabór 2009)
Wartość projektu: 66 982 zł; kwota dofinansowania: 41 178 zł

Operacja polegała na doposażeniu świetlicy wiejskiej w sprzęt AGD (chłodziarko-zamrażarka, zmywarka, okapy, kuchenka gazowa, szafa chłodnicza) meble kuchenne, sprzęt Audio-Video, ponadto operacja przewiduje również doposażenie placu zabaw w nowe urządzenia zabawowe. Celem operacji jest aktywizacja życia kulturowego i społecznego na bazie świetlicy wiejskiej.

Aktywizacja życia kulturowego – przebudowa świetlicy wiejskiej i boks garażowego w Dalwinie.
Wnioskodawca: Gmina Tczew (nabór 2010)
Wartość projektu - 677.979,30 zł, kwota dofinansowania 344.916,00 zł.

Operacja ma na celu aktywizację życia kulturowego na bazie świetlicy wiejskiej w Dalwinie. Przebudowana świetlica ma zachęcać mieszkańców do integrowania się i spędzania czasu wolnego w jej progach a co za tym idzie ma zaspokoić potrzeby społeczne i kulturalne mieszkańców. W ramach przebudowanej świetlicy zostanie skierowana do wszystkich mieszkańców oferta o oddziaływaniu rekreacyjnym, edukacyjnym oraz kulturalnym

Agata Miler, UG Tczew

Rozwój kulturalny społeczeństwa wsi poprzez budowę Centrum Kultury Wiejskiej w Rudnie
Wnioskodawca: Gmina Pelplin (nabór 2010)
Wartość projektu: 400 000 zł, kwota dofinansowania 245 900 zł.

Nie jest to pierwszy projekt o charakterze kulturalno – społecznym, jaki Gmina Pelplin chce realizować na terenach wiejskich. Warto wspomnieć, że końca dobiega „Zagospodarowanie placu rekreacyjnego i placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Lignowach Szlacheckich”, rozpoczęliśmy realizację „Budowy Centrum Kultury Wiejskiej w Wielkim Garcu” a także podpisaliśmy umowy o dofinansowanie realizacji zadań: „Budowa skateparku z infrastrukturą w Rożentalu” oraz „Budowa kompleksu boisk o sztucznej nawierzchni przy Zespole Szkół w Rajkowach”.

Budowa Centrum Kultury Wiejskiej w Rudnie wpłynie pozytywnie na aktywizację lokalnej społeczności. Dzięki budowie centrum zwiększona zostanie dostępność dla mieszkańców do lokalnej infrastruktury społecznej co z kolei wzmocni więzi między samymi mieszkańcami. Możliwość organizowania szeregu imprez kulturalnych, zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, kursów dla rolników, spotkań pań z Kół Gospodyń Wiejskich czy ochotników OSP w Rudnie przyczyni się do aktywizacji nie tylko lokalnych grup działania ale także wzbudzi w mieszkańcach lokalny patriotyzm.

Krzysztof Adamczyk, UMiG Pelplin

Adaptacja budynku pod potrzeby świetlicy wiejskiej w Wielgłowach
Wnioskodawca: Gmina Subkowy (nabór 2009)
Wartość projektu: 198 298zł; kwota dofinansowania: 154 723 zł

Adaptacja budynku na potrzeby świetlicy umożliwi społeczności organizację nowych form wypoczynku, rekreacji i efektywnego wykorzystania wolnego czasu. Remontem i modernizacją objęty zostanie nie tylko sam obiekt, ale również teren bezpośrednio z nim sąsiadujący, co ma szczególnie ważne znaczenie, ze względu na ich usytuowanie w centrum wsi. W planach przewidziano doprowadzenie budynku do stanu użyteczności publicznej, by zapewnić społeczności miejsce spotkań, organizowania imprez okolicznościowych, integracyjnych i kulturalnych. Skorzystają na tym zarówno dorośli, jak i dzieci, gdyż zyskają możliwość efektywnego wykorzystania wolnego czasu oraz rozwój zainteresowań, poprzez organizowanie różnego rodzaju działań, kółek zainteresowań, itp.(np. koło gospodyń wiejskich).

Kompleksowa modernizacja świetlicy wiejskiej w Jeleniu oraz dostosowanie jej funkcji do zadań użyteczności publicznej wraz z zagospodarowaniem rekreacyjnym terenu przyległego, w celu utworzenia funkcjonalnego centrum wsi.
Wnioskodawca: gmina Gniew (nabór 2009)
Wartość projektu: 317 800zł; kwota dofinansowania: 172 500 zł

Podniesienie standardu działań kulturalnych organizowanych na bazie świetlicy wiejskiej w miejscowości Jeleń, poprzez przygotowanie bezpiecznego, funkcjonalnego miejsca pozwalającego na rozszerzenie zakresu imprez kulturalnych oraz integrację lokalnej społeczności. Realizacja tego projektu pozwoli mieszkańcom na aktywny wypoczynek i zagospodarowanie czasu wolnego w miejscu przyjaznym dla osób w każdej grupie wiekowej. Dodatkowym atutem realizacji projektu będzie poprawa wizerunku wsi. Odnowiony budynek oraz zagospodarowany teren przyległy stanie się fundamentem dla funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych, których działalność podniesie jakość życia kulturowego.

Remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego w celu utworzenia funkcjonalnego centrum wsi w miejscowości Tymawa.
Wnioskodawca: Gmina Gniew (nabór 2010)
Wartość projektu: 200 917 zł; kwota dofinansowania: 145 081 zł

Kluczowym przedsięwzięciem jest aktywizacja życia kulturowego na bazie świetlicy wiejskiej w miejscowości Tymawa poprzez podniesienie standardu działań kulturalnych, pozwoli ona na osiągnięcie głównego celu, czyli działania na rzecz wzrostu świadomości kulturowej społeczeństwa, co wpłynie na rozwój kapitału ludzkiego i zasobów społecznych.

Zrywamy kłódki z drzwi świetlic wiejskich!

Cd ze str. 1

Co zrobić, żeby świetlice wiejskie nie były tylko ładnymi budynkami w naszej miejscowości wykorzystywanymi tylko do organizacji zebrania wiejskich i weseł? Odpowiedź wydaje się prosta. Zorganizować „jakieś fajne zajęcia”.

Podczas grudniowych spotkań i szkoleń zrealizowanych przez LGD Wstęga Kociewia dla liderów i animatorów życia kulturalnego okazało się, że to hasło samo w sobie niewiele znaczy. Pojawiają się bowiem kolejne problemy: brak możliwości zdobycia środków, brak chętnych do pomocy, czasami też brak zainteresowania mieszkańców.

Odpowiedzią na te problemy może być i jest Program Leader. W ramach „małych projektów” możemy organizować cały szereg wydarzeń, takich jak: imprezy kulturalne, warsztaty dla dzieci i dorosłych, zajęcia sportowe, szkolenia (na przykład zawodowe), konkursy, wystawy, ale też możemy wyposażać świetlice w drobny sprzęt służący realizacji naszych operacji.

Pomysłów nie brakuje.

Dobre przykłady? Proszę bardzo. Nie musimy nawet daleko szukać. W 2010 roku, w ramach realizacji „małych projektów” zorganizowano cykl warsztatów i imprez dla dzieci i dorosłych w Baldowie, odbyły się też spotkania integracyjne kobiet na wsi.

Jak twierdzą autorzy, a ściślej autorki wspomnianych wyżej projektów, łatwo nie było, gdyż procedury Urzędzie Marszałkowskim są bardzo drobiazgowo, ale było warto!

W ramach szkolenia dla animatorów zaproponowano utworzenie organizacji pozarządowych na poziomie gminy, stowarzyszeń, które skupiać będą aktywne osoby z danych społeczności. Brak sformalizowanych organizacji jest największą przeszkodą w sięganiu po środki zewnętrzne (w tym oczywiście unijne).

LGD Wstęga Kociewia w ramach swej działalności wspierać będzie takie inicjatywy poprzez pomoc w założeniu stowarzyszenia, w tym wsparcie przy tworzeniu statutu oraz dokumentów rejestrowych.

Kolejne ciekawe pomysły to ścisła współpraca kilku podmiotów wokół jednej idei. To wspólna realizacja przedsięwzięć oraz budowanie kilku różnych projektów wokół określonej myśli przewodniej, jak np. tradycja Kociewia, atrakcja turystyczne itp.

Takie zresztą jest podejście Leader. Sukces osiągniemy tu działając w partnerstwie, rozbudowując wspólne pomysły i tworząc wokół nich różnorodne przedsięwzięcia.

Najbliższe konkursy już wczesną wiosną. Miejmy nadzieję, że dzisiejszy zapal i ogrom pomysłów przekuje się na kilka świetnych projektów, których realizacja pozwoli w rzeczywistości zerwać kłódki z drzwi naszych świetlic!

Maciej Kumor

Koordynator Gminny: Janina Wilkos
tel.: 58 536 12 61
e-mail: cgci@pelplin.pl www.pelplin.pl
Gminne Centrum Informacji w Pelplinie
Plac Grunwaldzki 6 83-130 Pelplin

Godziny pracy: Pon-Wt 7:30 - 15:30 Środa 7:30 - 17:00 Czwartek 7:30 - 15:30 Piątek 7:30 - 14:00

Aby poznać rzeczywisty potencjał świetlic wiejskich zleciliśmy przeprowadzenie inwentaryzacji. Co z niej wynika?

Miejsca i ludzie – czyli kto komu ciąży ku rozbiórce lub pomaga wdrapać się na Parnas

Rozmowa z Jarosławem Wojciechowskim, pracownikiem Lokalnej Organizacji Turystycznej KOCIEWIE.

cd. ze str. 1

- Proces inwentaryzacyjny miał miejsce na przełomie maja i czerwca tego roku i dotyczył zebrania informacji o istniejących obiektach kulturalnych i działających grupach artystycznych na obszarze objętym Lokalną Strategią Rozwoju WSTĘGA KOCIEWIA. Celem tego badania było zweryfikowanie aspektów z nimi związanych, m. in. takich jak: dane teleadresowe, osoby odpowiedzialne, zewnętrzny i wewnętrzny stan techniczny. Najważniejszą częścią tego procesu było określenie ich wad oraz barier uniemożliwiających właściwe i pełne z nich korzystanie. W przypadku grup artystycznych – celem weryfikacji stanu istniejącego było przede wszystkim określenie sytuacji obecnej oraz zdefiniowanie barier rozwoju tychże grup.

- W jaki sposób przeprowadzacie takiego rodzaju operacje inwentaryzacyjne?

Zbieranie danych wstępnych odbyło się dzięki wsparciu urzędów gminnych, filtracji Internetu oraz wykorzystania własnych zasobów. W praktyce proces wykonywania zadania realizował się poprzez inwentaryzacyjne wizyty we wszystkich przedstawionych w opracowaniu miejscach i opierał się na szczegółowym wywiadzie z zarządcami obiektów i właścicielami przedstawicielami rezydujących tam grup artystycznych. Dokumentacja ta składa się z ankiet dostępnych do wglądu u autorów opracowania oraz bogatego materiału zdjęciowego. Przedsięwzięcie realizowane było również poprzez pracę opierającą się na telefonicznym procesie ankietowym uzupełniania danych oraz syntetycznym opracowaniu końcowego dokumentu.

- Jakże są najważniejsze wnioski, które dotyczą obiektów o charakterze świetlicowym?

To właściwy zwrot językowy, bo obiekty, które odwiedzaliśmy są naprawdę różnorodne. Są wśród nich tradycyjne świetlice wiejskie, świetlice szkolne spełniające obowiązki obiektów użyteczności wiejskiej, obiekty będące w mniejszy lub większy sposób połączeniem świetlic wiejskich i remiz Ochotniczej Straży Pożarnej, typowe remizy Ochotniczej Straży Pożarnej oraz obiekty spełniające namiastkowo funkcję świetlic wiejskich, lecz z takich lub innych powodów niepodlegające powyższej klasyfikacji.

- Widzieliście je wszystkie. Jaki obraz z tego oglądu się rysuje?

Najważniejszą przeszkodą we właściwym użytkowaniu wiejskich budynków kultury jest niemożność korzystania z lokalu w okresie całego roku. Brak, przestarzałość lub niewydolność systemu grzewczego powodują nieżywołność obiektu w czasie jesienno-zimowo-wiosennym. Tym sposobem na wiele miesięcy zamiera życie kulturalne wsi oraz ograniczone zostają drastycznie możliwości wynajmowania komercyjnego obiektu. Po drugie - zgodnie z teorią.. i praktyką „rozbitej szyby” burmistrza Nowego Yorku Gulliani’ego, zaniedbane lub uszkodzone miejsce rodzi kolejne usterki i zaniedbania. Nawet pokaźnych rozmiarów budynek ogrzany przez cały rok, lecz z wadami swej powierzchni, w czasach powszechnej estetyzacji życia powoduje, iż społeczność lokalna nie ma emocjonalnej potrzeby wykorzystania ta-

kiego miejsca, które nie spełnia standardów współczesnego budownictwa i wykończenia wnętrz. Po trzecie - niesamodzielność lokalowa. Koegzystencja bywa rozwijająca i w przypadku inwentaryzowanych obiektów, lecz nasze badania pokazują też przykłady na ograniczenie swobody działalności. Wnętrza dzielone przez ścianę ze sklepem lub co jeszcze gorsze z mieszkaniami prywatnymi, a nawet przyjaznym OSP mają ograniczone możliwości rozkwitu

jego ograniczoność, brak toalet, niedostateczna przestrzeń, brak stałej opieki nad obiektem, współzarządzanie obiektem i plan całkowitej zmiany miejsca lub siedziby świetlicy. Wszystkie dziewięć wymienilem nie przypadkowo w takiej kolejności – to hierarchia czasem bardzo zasmucających potrzeb.

- To miejsca. A co ludźmi pełnymi pasji tworzenia, którzy mieszkają na Kociewiu Tczewskim i korzystają z tychże obiektów?

Najczęściej występującym rodzajem grupy artystycznej jest Koło Gospodyń Wiejskich. Ich „populacja” na terenie pięciu gmin Wstęgowych przytłacza liczbowo sumę innych podmiotów i stowarzyszeń kreujących życie kulturalne na obszarach wiejskich. Z tego też powodu część opracowania definiującego problemy, które spotykają grupy artystyczne sprowadziła się do tej najbardziej licznej.

- Czy KGW nie ma przypadkiem aby za sobą jedynie przeszłości, a przed sobą braku perspektyw swej skostniałej nieco formuły?

Koła Gospodyń Wiejskich przeżywały pierwszy okres świetności w czasach, gdy swój okres świetności przeżywały, niektóre z obiektów zinwentaryzowanych. Niestety niektórych tych obiektów jest, iż trwają czasami bardzo boleśnie w minionych chwilach. Grupy KGW może paradoksalnie mają to szczęście, iż w okresie zmian ustrojowych i gospodarczych uschły aktywnościowo a nawet formalnie i od stosunkowo niedawna na nowo zaczynają kreować rzeczywistość artystyczną wśród swoich małych społeczności. Zdecydowana większość poddanych badaniu grup tego rodzaju wznowiła swoją działalność w ostatnim 5-leciu. Statystyczne KGW poznane podczas badań to z pewnością nie grupa wzajemnej adoracji, zaspokajająca jedynie swoje ambicje - to najważniejszy kreator życia społeczno-kulturalnego w swojej wsi, organizator spotkań i uroczystości dla wszystkich jej mieszkańców.

- Jak mają się obiekty już wiemy. A co doświadczyliśmy aktywnej kulturalnie mieszkańcom Wstęgi Kociewia?

Punktem wyjścia twórczego sposobu realizowania się kobiet zaangażowanych w Koła Gospodyń Wiejskich są kulinaria. Dlatego najczęściej pojawiają się podczas spotkań bolączką jest niedostateczne lub nie spełniające standardów wyposażenie kuchenne. Nowe lodówki, chłodnie, patelnie elektryczne to główne braki w asortymencie przestrzeni kuchennych prowadzonych przez badane KGW.

- Z pewnością zestaw kłopotów i problemów jest bogatszy niż ten pojedynczy przykład...

Niestety, tak jak w przypadkach „obdukcji” budynków, tak i z rozmów z ludźmi powstają kilkuelementowe zestawienia wniosków. Koła KGW to bardzo ważne podmioty nie tylko w kreowaniu życia kulturalnego we wsiach, ale zarazem często jednostki zarządzające obiektami typu świetlicowego. Problemów nastęrcza sytuacja, gdy jest to współzarządzanie lub grzesznościowe użyczenie. Brak miejsca, które można odpowiednio zaadoptować sprawia, że dalszy proces realizacji zadań zostaje czasami gwałtownie wstrzymany.

cd. na str. 8

LEGENDA::
 ● świetlice samodzielne::
 ● świetlice wiejskie-szkolne::
 ● świetlico-remizy::
 ● remizy OSP::
 ● świetlice pozastandardowe::
 ● gminne ośrodki kultury::

kultury o zintegrowanym, familiarnym charakterze. Osobnymi przykładami są świetlice ulokowane w obiektach edukacyjnych. Wyraźne nacechowanie tych miejsc stylistyką szkolną nie buduje fundamentów dla otwartej kreacji kulturalnej – przestrzeń taka jest jedynie erzacem, który może nigdy nie wyewoluować we właściwym kierunku.

- Jest więcej tych czynników rodzących kłopoty dla obiektów?

My zidentyfikowaliśmy ich aż dziewięć. Trzy już Państwo poznali. Pozostałe to: brak zaplecza kuchennego lub

Koordynator Gminny: Kamila Guz
 tel.: 58 536 85 23
 e-mail.: dkultury.sub@gmail.com www.subkowy.pl
 Dom Kultury
 ul. Wybickiego 22a 83-120 Subkowy
 Godziny pracy: Pn.- Pt- 8.00-16.00

Plan finansowy i harmonogram konkursów na 2011

W minionym roku na ogłoszone przez LGD Wstęga Kociewia konkursy wpłynęła mniejsza od planowanej liczba wniosków i miały one mniejszą wartość. Ponieważ w Programie Leader niewykorzystane środki finansowe nie przepadają, a przechodzą na kolejne lata, to w 2011r nasi beneficjenci będą mogli liczyć na „łatwiejsze” wsparcie. Rzecz jasna ułatwienie dotyczy mniejszej konkurencji, a nie jakości wniosków.

Kwoty dofinansowania poszczególnych działań Osi 4 Leader w 2011r.

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem
334 205	194 922	681 866	633 874	1 844 867

Przedstawione powyżej liczby mają charakter wyłącznie informacyjny.

Dokładna informacja o wysokości środków przeznaczonych na konkursy w ramach poszczególnych działań zostanie podana w „Informacji o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy” jaka zostanie opublikowana na lamach jednej z gazet regionalnych i na stronie www.wstega-kociewia.pl

W 2011 planowane jest ogłoszenie naboru wniosków w 2 terminach

	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty
II kwartał 2011	x	x	-	x
III kwartał 2011	x*	x*	x	x

*Ogłoszenie drugiego naboru wniosków jest uzależnione od ilości i wartości wniosków złożonych w pierwszym terminie

Śledź tą stronę ... bo warto

www.wstega-kociewia.pl

M. Śledź

Budynek, w którym mieści się Biuro LGD

Miejsca i ludzie – czyli...

cd. ze str. 7

Trzecia z bolączek najważniejszych to po prostu pieniądze. Aż trudno uwierzyć, że artystyczna grupa, która ożywia wieś, jej koloryt, estetykę oraz tak bardzo stara się aktywizować społeczność – utrzymuje się z miesięcznych składek w wysokości od 2 do 5 złotych. Wsparciem są sporadyczne dotacje, nagrody pieniężne i przedmiotowe. I to wszystko. A do tego dochodzą kłopoty z biurokratycznym zdobywaniem funduszy w instytucjach nadrzędnych, niekiedy konieczność odprowadzania do kasy gminnej zarobku z działalności komercyjnej...

- To suche... prawie suche fakty. A ogólne wspomnienia i emocje, puenta naszej rozmowy?

To pytanie: Miejsca i ludzie – czyli kto komu ciąży ku rozbiórce lub pomaga wdrapać się na Parnas? Otóż lokacje wraz ze swymi gospodarzami realizują w praktyce znane nam powszechnie zasady: naczyń połączonych, akcji i reakcji itp. zależności. Są i nowoczesne świetlice, które aż onieśmielają swoim XXI wiekiem, lecz więcej jest takowych, które zawstydzają mieszkańców. Swoim widokiem nie podcinają im skrzydeł, ale są kłopotem, którego własnym sumptem przewyciężyć chyba często nie sposób. Miejsca przyjazne, zadbane i funkcjonalne wydają się personifikować. Nabierają cech ludzkich i okolicznych ludzi ciągną za sobą w jeszcze ciekawsze przejawy aktywności. Ale prawdą jest, że z tej pary – na początku był Człowiek... który pomógł swojemu miejscu.

Biuro Lokalnej Grupy Działania

Adres: 83-110 TCZEW,
ul. S. Wyszyńskiego 3

Godziny otwarcia:
poniedziałek – piątek:
8.00-16.00

Tel./fax: 58 562 71 43

Adres e-mail:
lgd@wstega-kociewia.pl

Zarząd Fundacji:
Mariusz Śledź - Prezes
Piotr Kończewski - Wiceprezes
Eugenia Pokorska - Sawczuk - Członek
Bogdan Badziong - Członek

Kierownik Biura:
Marek Modrzejewski

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY
NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH:
EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013